

OBRAZLOŽENJE

I PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj za donošenje Proračuna/Budžeta Općine Vareš sadržan je u članku 7. stavak 1. Zakona o proračunima/budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj:102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), članku 13. i 18. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 49/06 i 51/09) i članka 22. točka 3. Statuta Općine Vareš - prečišćeni tekst, broj: 01-162/12 od 11.09.2012. godine.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Zakonom o Proračunu/Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine utvrđeno je da Općinsko vijeće donosi Proračun/Budžet prije početka proračunske/budžetske godine, a proračunska/budžetska godina je utvrđena kao razdoblje koje se poklapa sa kalendarskom godinom.

III UVODNE NAPOMENE

Proračun/Budžet je procjena godišnjih prihoda i primitaka, te utvrđeni iznos izdataka i drugih plaćanja. U skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, pripremljen je Nacrt Proračuna/Budžeta Općine Vareš za 2025. godinu, koji je usklađen sa "Dokumentom okvirnog Proračuna/Budžeta 2025. - 2027. godine Federacije BiH" Federalnog Ministarstva financija, "DOB 2025. - 2027. godine" Ministarstva financija ZE-DO Kantona, te "DOB 2025. - 2027. godine" Općine Vareš.

Navedene smjernice obuhvataju:

1. srednjoročne makro – ekonomske pretpostavke i prognoze,
2. srednjoročne fiskalne strategije,
3. strukturu potrošnje u javnom sektoru,
4. proračunski/budžetski prioriteti za period 2025. - 2027. godina.

Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) u rujnu/septembru 2024. godine revidirala je projekcije očekivanih ekonomskih kretanja u BiH za period 2025. - 2027.

Unatoč izazovima na međunarodnom nivou, kao što su slabljenje globalnog ekonomskog rasta, pojačanih inflatornih pritisaka i rasta kamatnih stopa, u 2023. godini ostvaren je ekonomski rast, koji prema revidiranim podacima DEP-a na nivou Bosne i Hercegovine iznosi 1,9%. Glavni oslonac ostvarenog ekonomskog rasta bila je domaća tražnja kroz povećanje finalne potrošnje i investicija.

Kako se navodi u analizi DEP-a, trenutno raspoloživi statistički podaci ukazuju na nastavak trenda rasta i u 2024. godini, čime bi očekivana stopa ekonomskog rasta na kraju godine trebala iznositi 2,4%. Najznačajniji generatori rasta ostali su isti kao i tokom 2023. godine.

Očekivana prosječna godišnja stopa ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u periodu 2025. - 2027. godina iznosi 3% (2025: 2,8%, 2026: 3,1% i 2027. 3,3%), a prepoznati glavni nosioci rasta ostaju isti kao i u prethodnim godinama (finalna potrošnja i investicije). Ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, posebno zemljama EU27 i dalje čine važnu odrednicu ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini, koja će se manifestovati kroz trgovinske i finansijske tokove. Tako je, uslijed slabljena ekonomskog rasta glavnih

trgovinskih partnera, tokom 2023. godine, kao i tekuće 2024. godine, došlo do usporenja vanjskotrgovinske razmjene u Bosni i Hercegovini, što se u određenoj mjeri može očekivati i u narednom srednjoročnom periodu. Kada je riječ o inflaciji, nakon galopirajućih kretanja u prethodnom periodu, u 2024. godini došlo je do stabilizacije cijena, sa pretpostavkom nastavka opadajućeg trenda kretanja i u periodu 2025. - 2027 . godina.

IV PLAN PRIHODA I PRIMITAKA

R.Br.	Glavna kategorija	VRSTA PRIHODA	Plan proračuna/budžeta za 2025.	Postotak učešća %
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
I	710000	PRIHODI OD POREZA	2.690.890,00	34,91%
II	720000	NEPOREZNI PRIHODI	3.097.910,00	40,19%
III	730000	TEKUĆI TRANSFERI (TRANSFERI I DONACIJE)	600.000,00	7,78%
IV	740000	KAPITALNI TRANSFERI	1.100.000,00	14,27%
V	810000	KAPITALNI PRIMICI	220.000,00	2,85%
SVE UKUPNO I+II+III+IV+V			7.708.800,00	100,00%

Tabela 1: Projekcija prihoda i primitaka za 2025. godinu

IV.1.1. Prihodi od poreza

U okviru poreznih prihoda razlikuju se sljedeće grupe prihoda:

- Porez na dobit pojedinaca i preduzeća (zaostale uplate poreza),
- Porezi na plaću i radnu snagu (zaostale uplate poreza),
- Porez na imovinu,
- Domaći porezi na dobra i usluge (zaostale obaveze),
- Porez na dohodak,
- Prihodi od indirektnih/neizravnih poreza,
- Ostali porezi (zaostale obaveze).

Ukupno planirani prihodi od poreza za 2025. godinu iznose 2.690.890,00 KM i u odnosu na 2024. godinu veći su za 447.990,00 KM ili 20,00%.

Prihod od poreza koji se plaća na imovinu, naslijeđe i poklone u 100% iznosu pripada Proračunu/Budžetu Općine, a sistem prikupljanja je reguliran i utvrđen Zakonom o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon ("Službene novine ZDK" broj: 9/09 i 13/11). Porez na promet nekretnina, također, je u cjelokupnom iznosu općinski prihod, a reguliran je Zakonom o porezu na promet nekretnina ("Službene novine ZDK" broj: 6/09, 6/13, 6/18 i 12/20). Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH ("Službene novine FBiH" broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15, 63/20 i 17/22) i Zakonom o pripadnosti javnih prihoda na području ZDK ("Službene novine ZDK" broj:1/06, 2/06, 5/06, 7/09 i 12/13), propisano je da 34,46 % naplaćenog prihoda od poreza na dohodak pripada općinama Zeničko-dobojskog kantona, dok preostalih 65,54% pripada Kantonu. Porez na dohodak reguliran je Zakonom o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" broj: 10/08, 09/10, 10/11, 44/11, 7/13 i 65/13). Pomenuta kategorija javnog prihoda zamijenila je ranije poreze: porez na plaću, porez na dobit od privredne i profesionalne djelatnosti, porez na dobit od poljoprivredne djelatnosti, porez po

osnovu autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja, porez na ukupan prihod fizičkih lica i porez na prihod od imovinskih prava.

Prihodi od indirektnih poreza uključuju porez na dodatu vrijednost (PDV), carinske dadžbine, akcizne dadžbine i naknadu za puteve. Prikupljeni prihodi iz ovih poreza uplaćuju se na Jedinствeni račun koji vodi Uprava za indirektno oporezivanje, a u skladu sa odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH raspodjela između korisnika vrši se na osnovu koeficijenata utvrđenih u Zakonu, prema kojem se od ukupno naplaćenih prihoda sa Jedinствenog računa Trezora u Proračun/Budžet Federacije BiH usmjerava 36,20 %, Kantonima 51,23%, Jedinicama lokalne samouprave 8,42%, financiranje funkcija grada Sarajeva 0,25% i direkcijama za ceste 3,90 %. Dalja raspodjela se vrši u skladu sa Zakonom o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda ("Službeni glasnik BiH" broj: 55/04, 34/07, 49/09 i 91/17), Odlukama Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje o koeficijentima za raspodjelu prihoda, odnosno u skladu sa Uputstvom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih organa za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda.

IV.1.2. Neporezni prihodi

U okviru neporeznih prihoda razlikuju se sljedeće grupe prihoda:

- Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika,
- Naknade i takse/pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga,
- Novčane kazne.

Ukupno planirani neporezni prihodi za 2025. godinu iznose 3.097.910,00 KM i u odnosu na plan za 2024. godinu veći su za 268.810,00 KM ili 9,50%.

Kada su u pitanju ostale naknade koje su definirane Odlukama Općinskog vijeća, a to se, prije svega, odnosi na komunalnu naknadu i naknadu za korištenje građevinskog zemljišta (iz ranijeg perioda), plan je da se u narednom periodu poduzimaju sve zakonske mjere, a koje bi doprinijele povećanju naplate potraživanja po osnovu navedenih naknada.

IV.1.3. Tekući transferi

Ukupno planirani tekući transferi, ekonomski kod 730000, za 2025. godinu iznose 600.000,00 KM i u odnosu na plan za 2024. godinu manji su za 534.300,00 KM ili 47,10%.

Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija, ekonomski kod 731000, planirani su u iznosu od 150.000,00 KM.

Ukupno planirani primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti, ekonomski kod 732000, iznose 1.040.000,00 KM i dijele se na:

- Primljeni tekući transferi od Federacije, ekonomski kod 732112, planirani su u iznosu od 50.000,00 KM,
- Primljeni tekući transferi od kantona, ekonomski kod 732114, planirani su u iznosu od 400.000,00 KM.

Kada su u pitanju transferi od kantona planirano je da će u 2025. godini biti odobrena sredstva za stipendiranje određenog broja studenata od strane Ministarstva za boračka pitanja i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona. Isto tako, planirano je da će Ministarstvo za boračka pitanja izdvojiti značajna sredstva iz Proračuna/Budžeta ZDK za isplatu određenih naknada prema boračkoj populaciji, a u skladu sa Zakonom koji regulira ovu oblast. Osim navedenog planirano je i da će biti odobrena sredstva aplicirana od strane Općine.

Donacije, ekonomski kod 733000, nisu planirane za 2025. godinu.

IV.1.4. Kapitalni transferi

Ukupno planirani kapitalni transferi, ekonomski kod 740000, za 2025. godinu iznose 1.100.000,00 KM, a odnose se na primljene kapitalne transfere od federacije i kantona.

IV.1.5. Kapitalni primici

Ukupno planirani kapitalni primici, ekonomski kod 810000, za 2025. godinu iznose 220.000,00 KM i u odnosu na plan za 2024. godinu veći su za 20.000,00 KM ili 10,00%.

Ukupno primljeni kapitalni primici odnose na:

- Primici od prodaje zemljišta, ekonomski kod 811111, planirani u iznosu od 100.000,00 KM,
- Primici od prodaje zgrada i stambenih objekata, ekonomski kod 811112, planirani u iznosu od 120.000,00 KM.

IV.2. PLAN RASHODA I IZDATAKA

R.Br.	Glavna kategorija	VRTSA RASHODA	Plan budžeta/proračuna za 2024.	Postatak učešća %
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
I	611000	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	2.210.200,00	28,67%
II	612000	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	197.900,00	2,57%
III	613000	IZDACI ZA MATERIJAL, SITNI INVENTAR I USLUGE	1.478.700,00	19,18%
IV	614000	TEKUĆI GRANTOVI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	1.544.100,00	20,03%
V	615000	KAPITALNI GRANTOVI	110.000,00	1,43%
VI	616000	IZDACI ZA KAMATE I OSTALE NAKNADE	15.200,00	0,20%
VII	820000	KAPITALNI IZDACI	2.145.200,00	27,83%
VIII	530000	IZVORI SREDSTAVA REZERVI	7.500,00	0,09%
SVE UKUPNO I+II+III+IV+V+VI+VII+VIII			7.708.800,00	100,00%

Tabela 2: Projekcija rashoda i izdataka za 2025. godinu

IV.2.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih, ekonomski kod 611000, planirane su u ukupnom iznosu od 2.210.200,00 KM, što je za 8,00% više u odnosu na plan za 2024. godinu.

Bruto plaće i naknade plaća, ekonomski kod 611100, planirane su u iznosu od 1.812.900,00 KM, što je povećanje od 7,70% u odnosu na plan za 2024. godinu za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih. Bruto plaće i naknade su planirane na osnovu izvršenja za period (I-IX) 2024. godine, ukupnog broja zaposlenih, utvrđivanjem osnovice za obračun plaća zaposlenika u jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Vareš za 2025. godinu (utvrđena je Sporazumom između Općinskog načelnika i Sindikalne organizacije Općine Vareš, broj: 02-1759/24 i broj: 02-1760/24 od 07.11.2024. godine), a sve u skladu sa

Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17), Pravilnikom o plaćama i naknadama u Jedinostvenom općinskom organu uprave Općine Vareš i Stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika (02-229/13 od 14.02.2013. godine), Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za obračun plaća državnih službenika i namještenika u Jedinostvenom općinskom organu uprave Općine Vareš i stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika (broj: 01-25/13 od 29.01.2013. godine). Trenutno je uposleno u Jedinostvenom općinskom organu uprave Općine Vareš i stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika 63 uposlenika i 1 pripravnika, čiju plaću sufinancira Federalni zavod za zapošljavanje.

Ukupan iznos od 1.812.200,00 KM planiran za bruto plaće i naknade, ekonomski kod 611100, dijeli se na: plaće po umanjenju doprinosa iz redovnog rada u iznosu od 1.250.900,00 KM, doprinosi za PIO/MIO u iznosu od 308.200,00 KM, doprinosi za zdravstveno osiguranje u iznosu od 226.600,00 KM i doprinosi za zapošljavanje 27.200,00 KM.

Naknade troškova zaposlenih, ekonomski kod 611200, planirane su u iznosu od 397.300,00 KM što je više za 9,00% u odnosu na plan za 2024. godinu za naknade troškova zaposlenih. Naknade troškova zaposlenih su planirane na osnovu izvršenja za period (I-IX) 2024. godine, ukupnog broja zaposlenih, a poštujući Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine, Uredbu o naknadama koje nemaju karakter plaće i Pravilnik o plaćama i naknadama u Jedinostvenom općinskom organu uprave općine Vareš i Stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika (02-229/13 od 14.02.2013. godine).

Naknada za prevoz zaposlenih planirana je sukladno članku 35. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17).

Naknada za topli obrok tokom rada planirana je sukladno članku 30. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17).

Regres za godišnji odmor planiran je sukladno članku 31. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17).

Otpremnine zbog odlaska u penziju/mirovinu planirane su sukladno člankom 39. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17) i planirane su u skladu sa dinamikom odlaska uposlenika u mirovinu/penziju.

Pomoć u slučaju smrti planirana je sukladno članku 37. i 38. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17) a odnosi se na naknade za slučaj povrede na radu, teške bolesti i invalidnost, slučaj smrti državnog službenika ili namještenika ili užeg člana njegove obitelji.

Ukupan iznos od 397.300,00 KM planiran za naknade troškova zaposlenih, ekonomski kod 611200, dijeli se na: naknade za prijevoz s posla i na posao u iznosu od 85.000,00 KM, naknade za topli obrok tokom rada u iznosu od 215.000,00 KM, regres za godišnji odmor u iznosu od 44.300,00 KM, otpremnine zbog odlaska u mirovinu i ostale naknade u iznosu od 39.900,00 KM, jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl. u iznosu od 3.000,00 KM, pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti u iznosu od 5.600,00 KM i pomoć u slučaju ostalih bolesti u iznosu od 4.500,00 KM.

IV.2.2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi

Doprinosi poslodavca, ekonomski kod 612100, planirani su u iznosu od 197.900,00 KM, što je za 8,90% više u odnosu na plan za 2024. godinu. Doprinosi poslodavca su planirani na osnovu izvršenja za period (I-IX) 2024. godine, ukupnog broja zaposlenih, a sve u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine dijeli se na:

- doprinosi za PIO/MIO u iznosu od 108.800,00 KM,
- doprinosi za zdravstveno osiguranje u iznosu od 72.500,00 KM,
- doprinosi za zapošljavanje u iznosu od 9.000,00 KM,
- doprinos za beneficirani radni staž u iznosu od 7.600,00 KM.

IV.2.3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge, ekonomski kod 613000, planirani su u iznosu od 1.478.700,00 KM, što je više za 31,90% u odnosu na plan za 2024. godinu. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge, ekonomski kod 613000, dijeli se na:

1. Putni troškovi, ekonomski kod 613100, planirani su u iznosu od 11.800,00 KM, što je jednako kao i u planu za 2024. godinu, a obračun istih se vrši na osnovu Uredbe o naknadama troškova za službeno putovanje („Službene novine FBiH“, broj 63/10, 9/11 i 80/11). Ukupan iznos od 11.800,00 KM odnosi se na:
 - troškovi prevoza u zemlji javnim sredstvima u iznosu od 100,00 KM,
 - troškovi prevoza u zemlji službenim sredstvima u iznosu od 500,00 KM, odnosi se na plaćanje putarine za korištenje autoceste, što se pravda kroz putne naloge;
 - putovanje ličnim vozilima u zemlji u iznosu od 5.200,00 KM, kada uposlenici koriste vlastite automobile u službene svrhe, što se pravda kroz putne naloge,
 - troškovi dnevnica u zemlji u iznosu od 2.500,00 KM,
 - troškovi prevoza u inozemstvu službenim vozilima u iznosu od 500,00 KM,
 - putovanja, lična vozila u inozemstvu u iznosu od 1.000,00 KM,
 - troškovi dnevnica u inozemstvu u iznosu od 2.000,00 KM.
2. Izdaci za energiju, ekonomski kod 613200, planirani su u iznosu od 110.000,00 KM, što je povećanje za 7,80% u odnosu na plan za 2024. godinu, a odnose se na:
 - izdaci za električnu energiju 85.000,00 KM na osnovu računa za električnu energiju za zgradu i javnu rasvjetu,
 - izdaci za drvo 25.000,00 KM planirani za centralno zagrijavanje zgrade Općine.
3. Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, ekonomski kod 613300, planirani su u iznosu od 225.400,00 KM, što je povećanje za 89,70% u odnosu na plan za 2024. godinu (glavni razlog je subvencioniranje razlike u povećanju cijena vode Javnom komunalnom preduzeću Vareš), a odnose se na:
 - izdaci za telefon u iznosu od 10.000,00 KM,
 - izdaci za internet u iznosu od 2.200,00 KM,
 - izdaci za mobilni telefon u iznosu od 3.200,00 KM,
 - izdaci za poštanske usluge u iznosu od 10.000,00 KM,
 - izdaci za vodu i kanalizaciju u iznosu od 120.000,00 KM,
 - izdaci za usluge održavanja čistoće (gradska higijena i održavanje ulica) u iznosu od 80.000,00 KM, a odnosi se na održavanje gradskih ulica i parkova u skladu sa usvojenim Programom financiranja komunalnih djelatnosti za 2025. godinu.

4. Nabavka materijala i sitnog inventara, ekonomski kod 613400, planirana je u iznosu od 22.400,00 KM, što je jednako planu za 2024. godinu, a odnosi se na:
 - materijal za dekoraciju službenih prostorija u iznosu od 2.000,00 KM,
 - izdaci za ostali administrativni materijal u iznosu od 15.000,00 KM, a odnosi se na nabavku papira za kopiranje, tonera, obrazaca za matični ured, registratora za odlaganje dokumentacije i drugo,
 - hrana i prehrambeni materijal u iznosu od 400,00 KM, a odnosi se na mlijeko za ložače po osnovu specifičnih uvjeta rada,
 - materijal za čišćenje u iznosu od 5.000,00 KM, a odnosi se na održavanje higijene u zgradi Općine.
5. Izdaci za usluge prevoza i goriva, ekonomski kod 613500, planirani su u iznosu od 67.000,00 KM, što je povećanje za 63,40% u odnosu na plan za 2024. godinu, a odnosi se na:
 - dizel u iznosu od 30.000,00 KM,
 - registracija motornih vozila u iznosu od 7.000,00 KM,
 - izdaci za prevoz ljudi u iznosu od 30.000,00 KM.
6. Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine, ekonomski kod 613600, planirano je u iznosu od 10.000,00 KM, što je jednako planu za 2024. godinu. Iznos planiran za unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine odnosi se na zakup prostora za smještaj JU „Opća biblioteka “Vareš u zgradi „Snaga“ d.d. Vareš i zakup poslovnog prostora u vlasništvu JP Vareš stan d.o.o..
7. Izdaci za tekuće održavanje, ekonomski kod 613700, planirani su u iznosu od 349.500,00 KM, što je povećanje za 26,40% u odnosu na plan za 2024. godinu. Sredstva su planirana za ljetno i zimsko održavanje, što je vrlo teško predvidjeti te ostale usluge u održavanju zgrade i opreme.
Ukupan iznos od 349.500,00 KM odnosi se na:
 - materijal za opravku i održavanje zgrada u iznosu od 13.000,00 KM, a što je predviđeno za sitne prepravke u zgradi Općine i stanovima u vlasništvu Općine,
 - materijal za opravku i održavanje opreme u iznosu od 500,00 KM,
 - materijal za opravku i održavanje vozila u iznosu od 1.000,00 KM, što je predviđeno za nabavku dijelova za automobile i vatrogasna vozila,
 - materijal za opravku i održavanje cesta u iznosu od 5.000,00 KM, što je predviđeno za nasipni materijal za lokalne ceste,
 - usluge opravki i održavanja zgrada u iznosu od 10.000,00 KM, a odnosi se na usluge popravke i održavanja zgrade Općine,
 - usluge održavanja opreme u iznosu od 12.000,00 KM, a odnosi se na usluge održavanja softverskog sistema u zgradi Općine od strane konsultantske kuće „Itineris“ i ostalo održavanje opreme,
 - usluge opravki i održavanja vozila u iznosu od 8.000,00 KM,
 - usluge opravki i održavanja cesta i mostova u iznosu od 300.000,00 KM, predstavljaju rashode za zimsko i ljetno održavanje lokalnih puteva te rekonstrukciju istih.
8. Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa, ekonomski kod 613800, planirani su u iznosu od 5.500,00 KM, što je povećanje za 10,00% planu za 2024. godinu, a odnosi se na bankarske usluge.
9. Ugovorene i druge posebne usluge, ekonomski kod 613900, planirane su u iznosu od 677.100,00 KM, što je povećanje za 26,80% u odnosu na plan za 2024. godinu, a odnose se na:
 - usluge reprezentacije u iznosu od 20.000,00 KM,

- ostale stručne usluge u iznosu od 50.000,00 KM, a što se odnosi na usluge komisije za tehnički pregled, prijem i procjenu vrijednosti nekretnina i kotizcije za seminare,
- ostali izdaci za informisanje u iznosu od 55.000,00 KM, a što se odnosi na izdatke za službene novine, službeni list, objavljivanje u sredstvima javnog informiranja i zakupninu medijskog prostora na radiju „Bobovac“,
- primarna opća zdravstvena zaštita u iznosu od 2.500,00 KM, a odnosi se na deratizaciju,
- zatezne kamate u iznosu od 10.000,00 KM,
- ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad (ugovor o djelu) u iznosu od 50.000,00 KM,
- izdaci za rad komisija u iznosu od 9.000,00 KM, a odnosi se na izdatke za rad članova komisija koje su formirane od strane Općinskog vijeća,
- izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima (općinskim vijećnicima) u iznosu od 87.400,00 KM,
- posebna naknada na dohodak za zaštitu od nesreća u iznosu od 6.000,00 KM,
- zaštita okoliša u iznosu od 25.000,00 KM,
- učešće u zajedničkim projektima i izrada projektne dokumentacije u iznosu od 70.000,00 KM,
- izrada urbanističkog plana u iznosu od 50.000,00 KM,
- Obilježavanje značajnih datuma iznosu od 25.000,00 KM, sredstva su planirana za obilježavanje kulturnih manifestacija, državnih praznika, ljetnog festivala, sajмова i dr.,
- Obilježavanje godišnjice stradanja stanovnika Stupnog Dola u iznosu od 5.000,00 KM,
- Izgradnja sportskog igrališta na Budoželju u iznosu od 30.000,00 KM,
- Finansiranje rada skloništa za pse i higijenskog servisa u iznosu 50.000,00 KM,
- Učešće u sufinanciranju deminiranja terena na području općine u iznosu od 5.000,00 KM
- Civilna zaštita u iznosu od 107.200,00 KM,
- Ostale usluge u iznosu od 20.000,00 KM.

IV.2.4. Tekući grantovi i drugi tekući rashodi

Tekući grantovi i drugi tekući rashodi, ekonomski kod 614000, planirani su u iznosu od 1.544.100,00 KM, što je povećanje za 13,80% u odnosu na plan za 2024. godinu. U nedostatku vlastitih sredstava, realizacija tekućih transfera ovisit će i od toga koliko će se obezbjediti sredstava sa viših nivoa vlasti kroz apliciranje na određene Javne pozive i konkurse.

Tekući grantovi i drugi tekući rashodi, ekonomski kod 614000, dijeli se na:

1. Tekući grantovi drugim razinama vlasti, ekonomski kod 614100, planirani su u iznosu od 589.600,00 KM, što je povećanje za 10,40 % u odnosu na plan za 2024. godinu, a odnose se na:
 - Grantovi mjesnim zajednicama u iznosu od 40.000,00 KM, tekuća davanja mjesnim zajednicama za rad savjeta mjesnih zajednica i ostale potrebe mjesnih zajednica,
 - Centar za kulturu i edukaciju Vareš u iznosu od 250.000,00 KM, a sredstva su planirana za bruto plaću i naknade na plaću za uposlene i za materijalne troškove Centra za kulturu i edukaciju Vareš i djelatnost upravljanja na lokalitetu Kraljevski grad Bobovac,

- transfer za izbore u iznosu od 6.600,00 KM, sredstva su planirana za naknade i troškove općinske izborne komisije,
 - članarine općine u udruženjima 3.000,00 KM,
 - transfer za Centar za socijalni rad 290.000,00 KM, a sredstva su planirana za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih u Centru za socijalni rad i materijalne troškove Centra za socijalni rad te za korisnike stalne socijalne pomoći – socijalna zaštita.
2. Grantovi pojedincima, ekonomski kod 614200, planirani su u iznosu od 402.000,00 KM, što je povećanje za 28,00% u odnosu na plan za 2024. godinu, a odnosi si se na:
- ostale isplate pojedincima iz materij.-socijalne sigurnosti u iznosu od 220.000,00 KM (plan je da se iz Proračuna/Budžeta ZDK izdvoji 180.000,00 KM, a iz Proračuna/Budžeta Općine 40.000,00 KM),
 - beneficije za socijalnu zaštitu (subvencije porodiljama) planirane su u iznosu od 15.000,00 KM,
 - izdaci za raseljena lica planirani su u iznosu od 15.000,00 KM,
 - isplate stipendija u iznosu od 80.000,00 KM (plan je da se putem Ministarstva za boračka pitanja i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK iz Proračuna/Budžeta ZDK izdvoji 80.000,00 KM),
 - učešće u sufinanciranju istaknutih sportista u iznosu od 10.000,00 KM,
 - sufinanciranje troškova učenika i studenata u iznosu od 10.000,00 KM,
 - sufinanciranje troškova prijevoza učenika u iznosu od 2.000,00 KM,
 - transfer za posebne namjene - elementarne nepogode u iznosu od 20.000,00 KM,
 - transfer za prevoz učenika u iznosu od 30.000,00 KM iz Proračuna/Budžeta Općine Vareš.
3. Grantovi neprofitnim organizacijama, ekonomski kod 614300, planirani su u iznosu od 439.000,00 KM, što je povećanje za 16,30% u odnosu na plan za 2024. godinu, a odnosi se na:
- sufinanciranje udruženja građana, udruženja proizašlih iz rata, sportskih udruženja i udruženja mladih u iznosu od 24.000,00 KM. Sufinanciranje udruženja, koja po definiciji obavljaju djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi utvrđeni njihovim Statutom, gdje se njihovi ukupni prihodi, koji mogu biti ostvareni od članarine, dobrovoljnih priloga i subvencija iz proračuna/budžeta, moraju utrošiti isključivo za obavljanje djelatnosti utvrđene Statutom udruženja. Navedeni iznos biti će realizovan u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta/proračuna Općine Vareš za 2024. godinu prateći Proračunski / budžetski kalendar 2024. fiskalne godine sa jasno definiranim pravilima i kriterijima za dobijanje sredstava, uvažavajući prava i dužnosti davaoca i primaoca grantova u procesu njihovog korištenja;
 - sufinanciranje JU „Dječije obdanište“ Vareš planirano je u iznosu od 295.000,00 KM, obzirom da je Općina Vareš, na osnovu Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona, dužna sufinancirati ustanove kojima je osnivač;
 - učešće u sufinanciranju Opće biblioteke Vareš planirano je u iznosu od 5.000,00 KM, gdje je predviđeno sufinanciranje materijalnih troškova, imajući u vidu neizvjesnost oko uplaćivanja materijalnih troškova od strane Resornog ministarstva u čijoj su nadležnosti kulturne institucije na području Kantona;
 - učešće u sufinanciranju Centra za djecu i odrasle s posebnim potrebama ZDK po potpisanom Ugovoru općina planiran je iznosu od 13.000,00 KM;
 - sredstva za potrebe rada Crvenog križa Općine Vareš planirana su u iznosu od 14.000,00 KM, kako bi se omogućili minimalni uvjeti za obavljanje aktivnosti;

- učešće u financiranju udruga proisteklih iz rata planirano je u iznosu od 10.000,00 KM;
 - učešće u sufinanciranju vjerskih zajednica planirano je u iznosu od 10.000,00 KM;
 - transfer za Malu školu Vareš planiran je u iznosu od 5.000,00 KM;
 - učešće u subvencioniranju pučke kuhinje planirano je u iznosu od 5.000,00 KM;
 - učešće u sufinanciranju NK Vareš planirano je u iznosu od 30.000,00 KM;
 - transfer za mlade planiran je u iznosu od 8.000,00 KM;
 - transfer za aktivnosti iz Strategija omladinske politike planiran je u iznosu od 10.000,00 KM;
 - transfer za aktiv. Strategije razvoja kulture, turizma i sporta planiran je u iznosu od 5.000,00 KM;
 - transfer za pomoć član. Udruženja penzionera/umirovljenika planiran je u iznosu od 30.000,00 KM;
 - transfer za parlamentarne političke partije u iznosu od 5.500,00 KM.
4. Subvencije javnim preduzećima, ekonomski kod 614400, planirani su u iznosu od 30.000,00 KM, što je jednako planu za 2024. godinu, a odnosi se na:
- subvenciju troškova Službe hitne pomoći u iznosu od 15.000,00 KM,
 - subvenciju javnim preduzećima u iznosu od 5.000,00 KM, sufinanciranje JP „Veterinarska stanica“ d.o.o. Vareš po Odluci Općinskog vijeća, i sufinansiranje JP „Vareš stan“.
5. Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima, ekonomski kod 614500, planirani su u iznosu od 65.000,00 KM, što je jednako planu za 2024. godinu, a odnose se na:
- subvencije za poticaj i razvoj poduzetništva, obrta i turizma u iznosu od 5.000,00 KM,
 - poticaj poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu od 60.000,00 KM, a sama realizacija ove stavke biti će definirana kroz Program poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji, koji usvaja Općinsko vijeće Vareš, a sve u skladu sa Strategijom razvoja poljoprivrede općine Vareš.
6. Drugi tekući rashodi, ekonomski kod 614800, planirani su u iznosu od 13.000,00 KM, što je smanjenje za 58,10 % u odnosu na plan za 2024. godinu, a odnose se na:
- naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava u iznosu od 3.000,00 KM, a sredstva su planirana za povrat poreza na dohodak prema fizičkim licima, a na temelju Zakona o porezu na dohodak i povrat više ili pogrešno uplaćenih poreznih i naknada iz prethodnog perioda,
 - izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju u iznosu od 9.000,00 KM, na osnovu Zakona o izvršnom postupku,
 - troškovi sudskog postupka planirani su u iznosu od 1.000,00 KM,
 - Ostali tekući rashodi nisu planirani.

IV.2.5. Kapitalni grantovi

Kapitalni grantovi, ekonomski kod 615000, planirani su u iznosu od 110.000,00 KM, što je povećanje za 110.000,00 KM u odnosu na plan za 2024. godinu, a odnose se:

- na transfer neprofitnim organizacijama – transfer JU „Centar za socijalni rad“ za sufinansiranje izgradnje novog objekta Centra u iznosu od 100.000,00 KM;
- na transfer javnim preduzećima – transfer JP „Veterinarska stanica“ d.o.o. Vareš za sanaciju krova u iznosu od 10.000,00 KM.

IV.2.6. Izdaci za kamate i ostale naknade

Kamate na domaće pozajmljivanje, ekonomski kod 616300, planirane su u iznosu od 15.200,00 KM, što je smanjenje za 39,90% u odnosu na plan za 2024. godinu a predstavljaju kamate na kredite kojima je izmiren dug prema Poreznoj upravi FBiH i prema uposlenicima.

IV.2.7. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci, ekonomski kod 820000, planirani su u iznosu od 2.145.200,00 KM, što je povećanje za 15,70% u odnosu na plan za 2024. godinu a odnose se na:

- nabavku namještaja u iznosu od 7.000,00 KM,
- nabavku kompjuterske opreme u iznosu od 10.000,00 KM,
- izradu studije izvodivosti, projektne pripreme i projektovanje u iznosu od 200.000,00 KM,
- rekonstrukcija na zemljištu, vanjska osvijetljena u iznosu 200.000,00 KM
- rekonstrukcija cesta i mostova u iznosu od 1.010.000,00 KM,
- rekonstrukcija zgrada u iznosu od 100.000,00 KM,
- investiciono održavanje zgrada u iznosu od 100.000,00 KM,
- otplate domaćim finansijskim institucijama u iznosu od 286.900,00 KM, a odnosi se na otplatu kredita kojima je izmiren dug prema Poreznoj upravi FBiH i prema uposlenicima,
- izdaci za saniranje deficita proračuna/budžeta u iznosu od 231.300,00 KM.

IV.2.8. Budžetska rezerva

Budžetska rezerva, ekonomski kod 531100, koja se odnosi na zakonske rezerve, ekonomski kod 531121, planirana je u iznosu od 7.500,00 KM, a sukladno članku 26. Zakona o proračunima/budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22).

Odluku o rasporedu sredstava tekuće proračunske/budžetske rezerve donosi Općinski načelnik u skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) i obavezan je kvartalno izvijestiti Općinsko vijeće o utrošcima.

**PREDLAGAČ
OPĆINSKI NAČELNIK**

Zdravko Marošević